

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177
KARAR NO : 2023/168

DAVACI : 'yi temsilen EĞİTİM VE BİLİM
EMEÇİLERİ SENDİKASI
VEKİLİ : AV. ASUMAN TOKGÖZ SUCU
-UETS[...]

DAVALI : ANKARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
VEKİLİ : AV. ...
Ankara Üniversitesi Rektörlüğü, Döğol Caddesi 06100 Beşevler
Yenimahalle/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davalı idare bünyesinde görev yapmakta iken, Resmi Gazete'de yayımlanarak, yürürlüğe giren 686 sayılı Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesi'nin eki listede isminin yer alması nedeniyle hiçbir işleme gerek kalmaksızın kamu görevinden çıkarılan davacı tarafından, kamu görevine iade edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'nun 24.11.2021 tarih ve 2021/21726 sayılı işleminin; yetki, şekil, sebep, konu ve maksat unsurları yönünden sakat olduğu, **Anayasa'da ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde** düzenlenen haklarının ihlal edildiği, ihracına ilişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin hukuka aykırı olduğu, söz konusu metnin ana konusunu barış talebinin oluşturduğu, **kendisine savunma hakkı tanınmadığı, savunma hakkının ihlal edildiği, adil yargılanma hakkının ihlal edildiği, herhangi** bir terör örgütüyle/yasadışı oluşum ile bağının bulunmadığı, **hakkındaki** iddiaların asılsız ve dayanaksız olduğu, komisyon kararının Anayasa Mahkemesi Genel Kurul kararına doğrudan aykırı olduğu, Anayasa Mahkemesinin kararlarının ohal komisyonunu da bağladığını, ifade özgürlüğünü kullanmasının kamu görevinden ihraça gerekçe olamayacağını, anayasa mahkemesi kararlarının komisyon içinde bağlayıcı olduğunu, hakkında verilen beraat kararının komisyon için bağlayıcı olduğunu, sadakat yükümlülüğüne aykırı bir davranışının bulunmadığını, terör örgütleri ile irtibatlı ve iltisaklı olduğuna ilişkin varsayımlar dışında somut bilgi ve belge bulunmadığı, **masumiyet** karinesinin ihlal edildiği, işlemin yetki, şekil, sebep, konu ve maksat unsurları yönünden sakat olduğu, iddialarıyla iptaline ve işlem nedeniyle yoksun kaldığını ileri sürdüğü parasal ve özlük haklarının yasal faiziyle birlikte tarafına iadesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davalı idare tarafından, sendikanın dava açma ehliyetinin bulunmadığı, davanın süresi içerisinde açılmadığı, Yükseköğretim Kurulunun da davada hasım olması gerektiği, davanın Cumhurbaşkanlığı'na ihbar edilmesi gerektiği, davacı hakkında disiplin soruşturması yapıldığı soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarılmaya yönelik teklifte bulunulduğu, söz konusu bildiriyle davacı ve diğer akademisyenlerin pkk/kck terör örgütü ile aynı doğrultuda hareket ettiklerini, bildirinin ifade özgürlüğü kapsamında kalmadığını, davacının kamu görevinden çıkarılmasına ilişkin Kanun Hükmünde Kararname'ye yaptığı itirazın reddine dair Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu kararında hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek, açılan davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 21. İdare Mahkemesi'nce davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmeıerek işin esası hakkında gereğı görüldü:

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

Dava Konusu Uyuşmazlığa İlişkin Mevzuat:

Anayasanın Başlangıç bölümünün ilgili kısımlarında;

"...Anayasa,... Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız ve şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;...**Hiçbir faaliyetin** Türk milli menfaatlerinin ... karşısında korunma göremeyeceği" belirtildikten sonra, "**FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA** anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere, **TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN**, demokrasiye âşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur." ifadesine yer verilmiştir.

Anayasanın "**Cumhuriyetin Nitelikleri**" başlıklı 2. maddesinde, "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir."; "**Devletin temel amaç ve görevleri başlıklı**" 5. maddesinde, "Devletin temel amaç ve görevleri, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."; "**Egemenlik**" başlıklı 6. maddesinde, "Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir. Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz."; "**Kanun Önünde Eşitlik**" başlıklı 10. Maddesinde, " Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir."; "**Anayasanın Bağlayıcılığı ve Üstünlüğü**" başlıklı 11. maddesinin 1. fıkrasında, "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır."; "**Temel Hak ve Hürriyetlerin Kötüye Kullanılamaması**" başlıklı 14. maddesinin 1. fıkrasında, "Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirisi, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve laik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz. Anayasa hükümlerinden hiçbirisi, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz."; "**Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması**" başlıklı 15. maddesinde, "Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde, milletler arası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir. Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz."; "**Hizmete Girme**" başlıklı 70. maddesinde, "Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez."; "**Kamu Hizmeti Görevlileriyle İlgili Hükümler**" genel başlığı bölümünde yer alan 129. maddesinin 1. fıkrasında ise, "**Memurlar ve diğer kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.**" hükümlerine yer verilmiştir.

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

15/07/2016 gecesi Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde örgütlenmiş olan bir grup tarafından demokratik anayasal düzeni cebir ve şiddet kullanarak ortadan kaldırma teşebbüsünde bulunulmasının ardından Milli Güvenlik Kurulu'nun 20/07/2016 tarihli ve 498 sayılı tavsiye kararı ile Anayasanın 120. maddesi uyarınca hükümete olağanüstü hal ilan edilmesi tavsiyesi üzerine Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, 20/07/2016 tarihinde, ülke genelinde 21/07/2016 Perşembe günü saat 01.00'dan itibaren doksan gün süreyle olağanüstü hal ilan edilmesine karar vermiş, anılan karar 21/07/2016 tarih ve 29777 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, bu kapsamda yürürlüğe konulan Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnameleri ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulu'nca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olan kamu görevlilerinin hiçbir işleme gerek kalmaksızın kamu görevinden çıkarılmasına yönelik hukuki düzenlemeler yapılmıştır.

Öte yandan, 685 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ve 7075 sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 1. maddesinin 1. fıkrasında; Anayasanın 120. maddesi kapsamında ilan edilen ve 21/7/2016 tarih ve 1116 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla onaylanan olağanüstü hal kapsamında, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti, aidiyeti, iltisakı veya bunlarla irtibatı olduğu gerekçesiyle başka bir idari işlem tesis edilmeksizin doğrudan kanun hükmünde kararname hükümleri ile tesis edilen işlemlere ilişkin başvuruları değerlendirmek ve karara bağlamak üzere **Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonunun** kurulduğu belirtilmiş, "Komisyonun görevleri" başlıklı 2. maddesinde, "(1) Komisyon, olağanüstü hal kapsamında doğrudan kanun hükmünde kararnameler ile tesis edilen aşağıdaki işlemler hakkındaki başvuruları değerlendirip karar verir. a) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarma ya da ilişkinin kesilmesi. b) Öğrencilikle ilişkinin kesilmesi. c) Dernekler, vakıflar, sendika, federasyon ve konfederasyonlar, özel sağlık kuruluşları, özel öğretim kurumları, vakıf yükseköğretim kurumları, özel radyo ve televizyon kuruluşları, gazete ve dergiler, haber ajansları, yayınevleri ve dağıtım kanallarının kapatılması. ç) Emekli personelin rütbelerinin alınması. (2) Olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerle gerçek veya tüzel kişilerin hukuki statülerine ilişkin olarak doğrudan düzenlenen ve birinci fıkra kapsamına girmeyen işlemler de Komisyonun görev alanındadır. (3) Bu maddede belirtilen işlemlere bağlı olarak olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerde yer alan ilave tedbirler ile kanun yollarının açık olduğu işlemler hakkında ayrıca başvuru yapılamaz."; "Bilgi ve belge talep etme yetkisi" başlıklı 5. maddesinde, " (1) Komisyon, görev alanı ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi ilgililerden talep edebilir. (2) Soruşturmanın gizliliğine ve Devlet sırlarına ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kamu kurum ve kuruluşları ile yargı mercileri, Komisyonun görevi kapsamında ihtiyaç duyduğu her türlü bilgi ve belgeyi gecikmeksizin Komisyona göndermek veya yerinde incelenmesine imkân sağlamak zorundadır."; "İnceleme ve karar" başlıklı 9. maddesinde, "Komisyon incelemelerini dosya üzerinden yapar. Komisyon, inceleme sonucunda başvurunun reddine veya kabulüne karar verebilir." düzenlemesine yer verilmiş; "Yargı denetimi" başlıklı 11. maddesinin 1. fıkrasında ise; Komisyon kararlarına karşı Hakimler ve Savcılar Kurulunca belirlenecek Ankara idare mahkemelerinde ilgilinin en son görev yaptığı kurum veya kuruluş aleyhine iptal davası açılabilceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda aktarılan Anayasal ve yasal düzenlemelerden; insan haklarına saygılı, Anayasanın başlangıç bölümünde belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyeti Devletinin, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

ve mutluluğunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışma yönünde temel amaç ve görevlerinin bulunduğu; Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirinin, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve laik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamayacağı, Anayasa hükümlerinden hiçbirinin, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamayacağı; Devlet egemenliğinin belli bir zümreye bırakılamayacağı; bunun sonucu olarak kamu hizmetlerinin yürütümünde ve kamusal imkanların kullanılmasında belli bir zümrenin menfaatini hedef edinen davranışlar içerisine girilemeyeceği; kamu hizmetine alınmada, yalnızca görevin gerektirdiği niteliklere dayalı bir ayrıma gidilebileceği, Devlet adına kamu hizmeti yürüten ve kamu gücü kullanan kamu görevlilerinin, vatandaşlar arasında tarafsız davranması ve de Devlete sadakat yükümlülüklerinin bulunduğu, buna binaen Devlete sadakat ve/veya tarafsızlık yükümlülüğüne aykırı hareket etmenin kamu hizmetinin gerektirdiği niteliklere ters düştüğünün açık olduğu, dolayısıyla bu yükümlülükler aykırı hareket eden veya edecekleri yolunda haklı ve objektif bir kanaat uyandıran kimselerle Devletin kamu hizmetini yürütmeye zorlanamayacağı, bu kişilerin kamu hizmetinden çıkarılmasında Devletin yetkisinin bulunduğu, demokratik sistemlerin etkinliğini ve istikrarını garanti altına almak adına devletlerin kendilerini korumak için bazı özel tedbirlere başvurabileceği, yine devletlerin kamu görevlilerinden anayasal prensiplere, devlete sadakat göstermelerini isteme hakkı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Nitekim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında da, devletin kendisini ve demokratik sistemi koruma refleksine ilişkin değerlendirmeler yapılarak, hiç kimsenin İnsan Hakları Sözleşmesindeki haklara dayanarak başkalarının hak ve özgürlüklerini ortadan kaldıracak eylemlerde bulunamayacağı, demokratik sistemin etkinliğini ve istikrarını garanti altına almak adına devletlerin kendilerini korumak için bazı özel tedbirlere başvurabileceği (Zdanoka/Letonya (Büyük Daire), B. No:58278, 16/03/2006); demokratik bir devletin, kamu görevlilerinden devletin temelini oluşturan anayasal prensiplere sadakat göstermelerini beklemeye hakkı olduğu (Naidin/Romanya, B. No: 38162/07, 21/10/2014) kabul edilmektedir.

PKK/KONGRA-GEL/KCK Terör Örgütünün Niteliğine İlişkin Genel Değerlendirme

1-PKK/KONGRA-GEL/KCK adlı yasadışı terör örgütü Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri ile Suriye, İran ve Irak ülke topraklarının bir kısmını da içine alacak şekilde Marksist-Leninist ilkeler doğrultusunda Kürt devleti kurma amacı taşıyan ve bu amacı doğrultusunda şiddet ve silaha başvuran, kurulduğu tarih olan 1984 yılından bu güne çok sayıda öldürme, (30.000'i aşkın), yaralama köy ve karakol basma, toplu katliam, gasp, soygun, bombalama gibi silahlı eylemleri gerçekleştirmiş olan ve Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Mahkemesi olan Yargıtay tarafından, yasadışı ve silahlı çete olarak kabul edilen bir örgüttür.

2-Nihai amacı Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü bozmak olan PKK/KONGRA-GEL/KCK ve bağlı alt yapılanmaların silahlı bir terör örgütü olduğu hususu Yargıtay kararlarıyla da istikrar kazanmıştır.

3-Nitekim Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nin 28.12.2011 tarihli; E:2011/10371 ve K: 2011/30790 sayılı ilamında ve istikrar kazanmış muhtelif kararlarında; "PKK/KONGRA-GEL terör örgütünü bir devlet sistemi gibi yapılandırmayı hedefleyip birimlerini ve üyelerini sistematik bir yapıya kavuşturmayı amaçlayan, örgütün yasama meclisi KONGRA-GEL tarafından kabul edilip sistemin anayasası olarak nitelendirilen KCK(Koma Civaken Kürdistan) sözleşmesinde, KCK ile PKK'nın ideolojik, felsefi ve örgütsel bağlantısının açıkça vurgulandığı ve KCK yapılanması bakımından

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

*PKK'nın amaç ve stratejisinin benimsendiği, silahlı terör örgütü PKK'nın gençlik yapılanmaları olup terör örgütü oldukları kabul edilen YDG(Yurtsever Demokratik Gençlik) ve YDGM(Yurtsever Demokratik Gençlik Meclisi)yi de içinde barındıran bir üst yapılanma olarak **öngörülen** KCK'nın PKK ile organik bağlantısı, açıklanan amaç ve stratejisi, hiyerarşik yapısı, üye sayısı, sahip olduğu silahlı ve zorlayıcı gücü itibarıyla Devletin egemenliği altında bulunan topraklardan bir kısmını Devlet idaresinden cebren ayırmaya yönelik amaç suçu gerçekleştirmeye elverişli silahlı terör örgütü niteliğinde bulunduğu sonucuna varılmıştır."* gerekçesiyle PKK/KONGRA-GEL/KCK'nın silahlı terör örgütü olduğu hususu ifade edilmiştir.

4-Demokratik bir ülkede kamuda istihdam edilen görevlilerin, Devletin temeli olan anayasal prensiplere **sadakat yükümlülüğü** bulunmaktadır. Bu kapsamda Devletler, kamuda gerek göreve kabul, gerekse görevin devamı sürecinde kişilerde anayasal prensiplere yüksek sadakat kriterini aramaktadır. Kamu görevlilerinin bu kriteri taşımadığının herhangi bir şekilde tespit edilmesi halinde, Devletin bu kişilerin kamu görevine son verme hususunda takdir yetkisi bulunmaktadır.

5-Diğer taraftan, devlet memurlarının demokratik bir toplumda, hükümete görevlerini yerine getirmesi sırasında yardım etme hususunda bir görevinin bulunduğu ve kamunun, devlet memurlarının yardımlarını ve demokratik bir şekilde seçilmiş olan hükümete engel olmamalarını bekleme hakkına sahip olduğu da açıktır (İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi kararı - Ahmed ve Diğerleri v. Birleşik Krallık, B. No:22954/93, 02.09.1998, § 53.)

6-Demokratik hukuk devletine karşı yönelen bu tehdidin derhal bertaraf edilebilmesi ve Anayasayla tanınmış temel hak ve hürriyetlerin yeniden tesisi için terör örgütleriyle iltisakı, irtibatı ve mensubiyeti olan kamu görevlilerinin, devlet kurumlarından hızlı bir şekilde tasfiyesi amacıyla Kanun Hükmünde Kararnameler çıkarılmıştır. Zira, derhal alınması gereken tedbirlerde meydana gelebilecek en ufak bir aksamanın, Anayasayla kurulmuş hür demokratik düzenin korunması ve temel hak ve hürriyetlerin sağlanması hususlarında telafisi güç ve imkansız zararların doğmasına sebep olabileceğine kuşku bulunmamaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, davalı idare bünyesinde öğretim elemanı olarak görev yapmakta iken, Anayasanın 120. maddesi kapsamında ilan edilen olağanüstü hal kapsamında, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu gerekçesine binaen başkaca bir idari işlem tesis edilmeksizin doğrudan kanun hükmünde kararname ile kamu görevinden çıkarıldığı, bu işleme karşı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu'na yapılan başvurunun, Komisyonca ilgili kurum ve kuruluşlardan temin edilen bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda reddine karar verildiği, anılan kararın davacıya tebliği üzerine de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığın çözümü açısından bakılmakta olan davanın öncelikli olarak niteliğinin açıklanması gerekmektedir, şöyleki, idari yargı mercilerinin yürürlükte olan yasa hükümlerine aykırı ya da bu hükümlerin dışına çıkarak karar vermeleri mümkün değildir. Kanun Hükmünde Kararnameler de idari yargı kararlarına etkileri bakımından yasa gücünde olup idare mahkemeleri KHK'lar ile getirilen kuralları da uygulamak zorundadırlar.

OHAL döneminde çıkarılan KHK'lar ile davacı gibi kimi kamu görevlileri, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulu'nca Devletin Milli Güvenliği'ne karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı oluşum veya gruplara üyeliği, iltisak veya irtibatı bulunduğu gerekçesiyle kamu görevinden çıkarılmıştır.

KHK ile doğrudan kamu görevinden çıkarılmaya ilişkin tasarruflar, yasa gücünde işlemler olduğundan idari yargı mercilerince denetlenme imkanı bulunmamaktadır. Nitekim idari yargı yerlerince bu şekilde açılan davaların incelenmeksizin reddine karar verilmiştir. Süreç içerisinde

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

çıkartılan 685 sayılı KHK ile OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu kurulmuş ve anılan Komisyon, doğrudan KHK'lar ile tesis edilen işlemlerle kamu görevinden çıkartılanların başvurularını karara bağlamakla görevlendirilmiştir. Aynı KHK ile Komisyon tarafından inceleme yapılarak başvurunun reddine veya kabulüne karar verilebileceği, Komisyon'un kararına karşı Ankara İdare Mahkemelerinde dava açılabilirliği kurala bağlanmıştır.

Bakılmakta olan dava OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu tarafından davacı hakkında verilen kararın idari işlemin unsurları yönünden yargısal denetiminin yapılmasından ibarettir. Bununla birlikte, iptal davasına konu Komisyon kararının sebep unsuru incelenirken; terör örgütü olduğu Yargıtay'ın yerleşik içtihatlarıyla hükme bağlanan PKK/KONGRA-GEL/KCK ile davacının üyelik, iltisak veya irtibatının bulunup bulunmadığının tespiti gerekmektedir.

Kamu görevinden çıkartılma - bakılmakta olan dava bakımından ise kamu görevine iade talebinin reddi- gerekçelerinden olan "üyelik" unsuru, ceza kanunları ile tanımlanmış bir suç olduğundan idari yargı mercilerinin bu yönde bir inceleme yapmaları ve tespitte bulunmaları mümkün değildir. Zira terör örgütü üyeliği ancak ceza yargılaması sonucunda tespiti mümkün olan bir eylemdir. Buna karşın iltisak ve irtibat halleri, ceza yargısının alanına girmediğinden, idari yargı yerlerince tespiti gereken hallerdendir. Böylece yasa koyucu, terör örgütü üyeliğini, bir suç olarak kabul edip, kamu görevinden çıkartılma yanında hapis cezası ve benzeri yaptırımlara bağlamışken, "iltisak" ve "irtibat" hallerini suç isnadı olmaksızın sadece kamu görevinden çıkartma tedbirinin gerekçesi olarak öngörmüştür.

Her kamu görevlisinin göreviyle ilgili alanda kamu gücü kullandığı ve bu güç ile vatandaşlar üzerinde etkili işlemler tesis ettiği dikkate alındığında, yapılan düzenlemelerden, Kanun koyucunun amacının, terör örgütleri ile anlayış ve davranış birliği içinde olanların kamu gücü kullanmalarını engellemek olduğu açıktır. Zira illegal yapılar önce bireysel sonra da örgütsel boyutta kamu gücünü yasal görünümlü yöntemlerle elde etmekte, böylece anlayış ve davranış birliği içinde olduğu grup, örgüt veya yapıya şu veya bu şekilde menfaat sağlarken diğer bireyler aleyhine işlem ve eylemde bulunmaktadır.

Olayda yargısal denetimi yapılan işlem 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda düzenlenen "Devlet memurluğundan çıkartma" cezası olmadığı gibi bir disiplin işlemine de dayanmamaktadır. Bu nedenle disiplin cezası verilmesinde uygulanması gereken usul ve prosedürlerin, bakılmakta olan dava bakımından uygulanması mümkün değildir. Esasen, kamu görevinden çıkartma işlemi tesis edildiği sırada, disiplin soruşturması açılması, soruşturmacı görevlendirilmesi, savunma alınması gibi olağan dönem hukuki güvenlik unsurlarının uygulanma imkanı da yoktur. Nitekim, Danıştay 5.Dairesi'nin 04/10/2016 tarih E:2016/8196, K:2016/4066 sayılı kararında KHK'da öngörülen kamu görevinden çıkartma; adli suç veya disiplin suçu işlenmesi karşılığında uygulanan yaptırımlardan farklı olarak terör örgütleri ile milli güvenliğe karşı faaliyette bulunduğu kabul edilen diğer yapıların kamu kurum ve kuruluşlarındaki varlığını ortadan kaldırmayı amaçlayan, geçici olmayan ve nihai sonuç doğuran "**olağanüstü tedbir**" olarak nitelendirilmiştir.

Öte yandan; kamu görevinden çıkartılanların, hem Anayasa Mahkemesi hem de AİHM tarafından etkili başvuru yolu olarak kabul edilen, OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu'na başvurabilmeleri ve başvurunun reddi halinde, bakılmakta olan davada olduğu gibi yargısal denetim yolunun açık olması, mahkeme safhasında ilgililer tarafından her türlü delil ile savunma yapılabilmesi ve çelişmeli yargılama usulü kurallarının yerine getirilmesi nedeniyle; davacının, tesis edilen işlem ile ilgili etkili başvuru yoluna sahip olduğu ve anılan süreç içerisinde savunma hakkının kullandırıldığı açıktır.

Bakılan dava bir ceza davası olmadığından işlem tesis edilirken ceza hukuku ilkelerinin ve

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

kurallarının uygulanıp uygulanmadığını iş bu davada denetlenme imkanı yoktur. Diğer bir ifadeyle bu davada '**suç ve suçlu bulunma halleri**' değil, OHAL döneminde kamu görevinden çıkarılan kişinin kamu görevine iadesini haklı kılan nedenlerin var olup olmadığı denetlenmektedir. Kimi durumlarda kamu görevinden çıkarılanlar hakkında açılmış ceza davaları bulunabilmektedir. Ceza yargılamasında kamu görevlilerinin terör örgütlerine üyelik veya yardım nedeniyle ceza almaları ve bu cezanın kesinleşmesi halinde, idari yargı mercilerince, başka bir delile ve araştırmaya ihtiyaç duyulmaksızın; OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu'na yapılan başvurunun reddinin hukuka uygun olduğuna karar verilmesi gerekmektedir. Zira kamu görevinden çıkarma gerekçelerinden olan "üyelik" unsuru, bir mahkeme kararı ile tespit edilmiş olmaktadır.

İlgililer hakkında terör örgütü üyeliği kapsamında açılmış olan ceza davalarının derdest yani kesinleşmemiş olması durumunda ise; -velev ki ilk derece ceza mahkemeleri ve istinaf mahkemeleri terör örgütü üyeliği suçunun unsurlarının sabit olduğu gerekçesiyle hüküm kurmuş olsun- masumiyet karinesi nedeniyle idari yargı mercilerinin söz konusu cezayı dayanak alarak karar vermesi mümkün görülmemektedir. Bununla birlikte, ceza yargılamasında davacı hakkında verilen mahkumiyet kararının kesinleşmemiş olması, OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu'na yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle idari yargı mercileri nezdinde açılan davanın görülmesini engellemeyecektir. Zira, kamu görevinden çıkarılma nedenleri sadece üyelikle sınırlı tutulmamış, ceza yargılamasının ilgi alanında bulunmayan **iltisak ve irtibat**; yani yapışıkmiş gibi birlikte hareket etme, gönüllü şekilde tabi olma, eylemlerini bir grubun, örgütün ya da yapının işaretleri, talimatları, yönlendirmelerine göre gerçekleştirme, kendi davranışlarını bireysel iletişim yoluyla ya da yazılı ve görsel basın sosyal medya paylaşımları üzerinden gelen mesajları dikkate alarak belirleme hali de kamu görevinden çıkarmanın hukuki gerekçeleri arasında sayılmıştır. Bu nedenle, ilgililer hakkında ceza yargılamasında üyelik suçlamasıyla açılan davada beraat kararı verilmiş olsa dahi idari yargı yeri irtibat ve iltisak unsurları yönünden de işlemi incelemek zorundadır.

Bu kapsamda, dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler ile UYAP üzerinden resen yapılan araştırmada, davacının, FETÖ/PDY terör örgütüyle bağının (iltisakı veya irtibatının) olup olmadığı hususunun incelenerek değerlendirilmesinden,

-Dava konusu işlemde; davacının kurumu tarafından komisyona intikal ettirilen personel bilgi dosyasında davacının, bir grup öğretim elemanının yayımladıkları bildiri ile Devletimizin ülkemizde sürmekte olan teröre karşı mücadelesini katliam ve kıyım olarak nitelendirdikleri bildiriye imza attığının ifade edildiği, bu kapsamda yapılan soruşturma sonucunda devlet memurluğundan çıkarma cezası verilmesi gerektiğinin belirtildiği, ayrıca 667 sayılı KHK'nın 4. maddesinde terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen kişilerin kamu görevinden çıkarılması gerektiğinin belirtildiği, görev yaptığı kurum tarafından davacının, Türkiye Cumhuriyeti Devletini katliam yapmakla suçlayan 11 Ocak 2016 tarihli "**Bu suça ortak olmayacağız**" başlıklı bildiriye imzaladığı, söz konusu bildirinin, 11 Ocak 2016 tarihinde bir grup akademisyen tarafından internet ortamında yayımlanmış ve bu platform için açılan mail adresine e-posta göndermek-onaylamak suretiyle davacı tarafından imzalandığı tespitlerine yer verildiği; **bir başka ifade ile, dava konusu işlemde, davacının, bir grup öğretim elemanı ile birlikte "Devletimizin ülkemizde sürmekte olan teröre karşı mücadelesini katliam ve kıyım olarak nitelendirdikleri bildiriye imza attığı" hususunun dışında** davacının anılan örgüt ile irtibat ve iltisakının bulunduğu yönelik başkaca bir bilgi, belge, tespit ve değerlendirmeye yer verilmediği görülmüştür.

Bununla birlikte; hiçbir işleme gerek kalmaksızın kamu görevinden çıkarılan davacı tarafından kamu görevine iade edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin **dava konusu**

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

işlemin sebep unsurunun, davacının anılan örgüt ile irtibat ve iltisakı olduğu anlaşıldığından, Mahkememizce, dava konusu işlemin hukuka uygun olup olmadığı hususunun tespit ve değerlendirmesinde, dava konusu işlemdeki anılan tespit ve değerlendirmelerin dışında, davacının anılan örgüt ile irtibat ve iltisakının bulunup bulunmadığına yönelik araştırma ve değerlendirmeler de yapılabileceği açıktır.

Dava dosyasının, anılan açıklamalar çerçevesinde incelenmesinden;

-Uyap kayıtlarında yapılan incelemelerde anılan bildiri kapsamında davacı hakkında herhangi bir adli soruşturma ve kovuşturmanın yapılmadığı görülmüştür.

-Dava konusu işlemden; davacının, bir grup öğretim elemanı ile birlikte "Devletimizin ülkemizde sürmekte olan teröre karşı mücadelesini katliam ve kıyım olarak nitelendirdikleri bildiriye imza attığı, davacı hakkında, yapılan soruşturma sonucunda kamu görevinden çıkarılması yönünde teklifte bulunulduğu," tespitine yer verildiği görüldüğünden, **davacının anılan bildiriye imza atmasına yönelik eyleminin, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararları ışığında değerlendirmesinin yapılması gerekmektedir.**

-Aynı eylem nedeniyle; davacının da aralarında bulunduğu bir grup akademisyen tarafından yayımlanan bildiriye imza veren başvuru sahiplerinden Zübeyde Füsün Üstel ve diğerleri hakkındaki konuyla ilgili **Anayasa Mahkemesi'nin 26/07/2019 tarihli 2018/17635 başvuru numaralı kararında;** "**...Anayasa Mahkemesinin Değerlendirmeleri**

Üst Düzey PKK'lıların Çağrısı

İlk derece mahkemeleri mahkûmiyet kararlarını önemli ölçüde PKK terör örgütünün bir üst düzey yetkilisinin bildirinin yayımlanmasından yaklaşık iki ay önce yaptığı ileri sürülen "Aydın ve demokratik çevreler öz yönetimlere sahip çıksın" şeklindeki çağrıya dayandırmışlardır (bkz. § 21). Mahkemeler söz konusu çağrının yapıldığını ve talimat mahiyetinde olduğunu, bu açıklamanın akabinde de yargılamaya konu edilen bildirinin yayımlandığını kabul etmişlerdir. Bununla beraber mahkemeler mahkûmiyet gerekçelerinde bildiriye yazan ve imzalayanların PKK'nın talimatı ile hareket ettiklerine ilişkin varsayımı aşan bir delil gösterilebilmiş değildir.

Anayasa Mahkemesine sunulan belgelere göre başvuru sahipleri böyle bir açıklamanın var olduğuna ilişkin savcılık delillerinin dosyaya sunulmasını istemişlerdir. Buna karşın bahsi geçen ve çağrı niteliğinde olduğu ileri sürülen açıklamanın hangi mecrada yapıldığına ilişkin bir bilgi bulunmadığı gibi orijinal metni Savcılıkça dosyasına konulmamış; mahkemelerce de bu hususta bir araştırma yapılmamıştır. İlk derece mahkemeleri Savcılığın iddiasını yeterli saymış, başvuru sahiplerinin bu yöndeki taleplerini ise cevapsız bırakmıştır.

Bundan başka Anayasa Mahkemesine sunulan belgelere göre bahsi geçen üst düzey PKK'lı iddianamede ileri sürülen tarihten bir hafta önce 22/12/2015 tarihinde bir televizyon kanalında bazı açıklamalarda bulunmuştur. Söz konusu açıklamalar daha sonra PKK terör örgütüne müzahir yayın yapan bir haber ajansında da yayınlanmıştır. Açıklamada hem Kürtlere hem de diğer etnik kökenden olanlara ayaklanma, tüm ülke sathında devlete ait binalara ve diğer yerlere saldırı çağrısında bulunmaktadır. Başta iktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) olmak üzere PKK ile çatışan tüm güçlerin meşru hedef olduğu, her şeyi yakıp yıkmak, direnişi yükseltmek gerektiği, bunun Kürtlerin meşru savunma hakkı olduğu ifade edilmiştir. **Tümüyle ayaklanma ve silahlı şiddet çağrısı niteliğindeki açıklamada "Aydın ve demokratik çevreler öz yönetimlere sahip çıksın" biçiminde bir ifadenin yer aldığı ise tespit edilememiştir.**

Mahkemelerin hükme esas aldıkları çağrı ile başvuru sahiplerinin Anayasa Mahkemesine sundukları çağrının aynı olup olmadığı tartışmalıdır. Üst düzey PKK'lı, Kürtlere ve "tüm demokratik çevrelere" Türkiye sathında ayaklanma ve AK Parti'ye ait binalara ve yerlere saldırı çağrısı yapmışken, başvuru sahiplerinin imzaladığı bildiriye, hangi kelimeler ve üslup tercih edilmiş

21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

olursa olsun, çatışmaların sona ermesi ve temel hak ve hürriyetlere saygı gösterilmesi, çözüm sürecine geri dönülmesi, şiddetin durdurulması, diyalog ve çatışmasızlık ortamının oluşturulması çağrısı yapılmıştır.

Başvuruya konu bildirinin PKK'nın talimatı ile hazırlandığı iddiası terör örgütünün propagandasını yapma suçunun en önemli delili olduğuna göre ilk derece mahkemelerinin açıklama metnini veya açıklamayla ilgili varsa güvenlik raporlarını, kapsamlı bir savunma yapılabilmesi için dosyaya eklemeleri bir zorunluluk olarak ortaya çıkmaktadır. Daha sonra mahkemelerin bu iki açıklamanın içerikleri arasında bir söylem ortaklığı ve paralelliği olup olmadığını tespit etmelerinin de gerekli olduğu açıktır.

Söz konusu delil ve değerlendirmelerin yargılamaların esasını doğrudan etkileyecek önemde olduğu tartışmasızdır. Bildiriye imza atanların çok sayıda mahkemede yargılandıkları düşünüldüğünde mahkemelerden hiçbirinin bu yönde bir araştırmaya ve değerlendirmeye gitmemiş olması anlaşılır değildir.

Ceza mahkemelerinin ve diğer kamu otoritelerinin ellerinde her tür tartışmayı ortadan kaldıracak nitelikte kesin ve inandırıcı deliller olmadan soyut bazı değerlendirmelerle bir düşünce açıklamasının terör örgütü ile yapılan bir tür iş bölümü neticesinde veya örgütün talimatı ile yapıldığını varsayması ve bu tür bir varsayım ile kişilerin cezalandırılması ifade özgürlüğü üzerinde ağır bir baskı oluşturacaktır. Tek Yanlı Çağrı

Diğer yandan **ilk derece mahkemeleri, çatışmaların sona erdirilmesi çağrısının yalnızca devlete yapıldığına dikkat çekmiş ve aynı mahiyette bir çağrının terör örgütüne yapılmamış olmasını da mahkûmiyet gerekçelerine dayanak yapmışlardır.** Mahkemeler, bildiride terör örgütünün yaşanan şiddet olaylarının sorumlusu olduğu yönünde hiçbir değerlendirme yapılmamasının başvuru sahiplerinin silahlı terör örgütünü korumak amacıyla hareket ettiklerini gösterdiğini kabul etmiştir. Mahkemelerin bu kanaatine karşın, **tümüyle hukuk alanının dışında hareket eden, amacı korku salmak olan ve toplumu yıldırmaya dönük her türlü eylemi yapmaktan çekinmeyen silahlı ve tehlikeli bir örgütün muhatap alınmamasına veya değerlendirmelerde şu veya bu sebeple gözardı edilmesine hukuksal bir sonuç bağlanmasının kabul edilmeyeceğinin altı çizilmelidir.**

Sivil toplumdan gelen talep ve önerileri dikkate alıp almamak kanunlar çerçevesinde kamu otoritelerinin takdirindedir. Ancak toplum hayatını önemli bir biçimde etkileyen bir olaya ilişkin olarak devlete bazı önerilerde bulunan kişilerin hukuken meşru ve gayrimeşru aktörleri aynı düzeyde tutmamaları ve çağrılarını terör örgütüne değil de yalnızca devlete sunmaları nedeniyle cezalandırılmalarının kamusal tartışmayı tümüyle ortadan kaldıracağına kuşku yoktur. Kaldı ki **bilgilerin veya kanaatlerin tek yönlü olması ifade özgürlüğüne müdahale etmek için tek başına bir neden olarak kabul edilemez. Başvurucuların Amacı**

Başvurucular böyle bir metni imzalamalarındaki tek amacın yetkililerin dikkatini çekerek şiddetin sonlanması ve barış ortamının tesis edilmesini sağlamak olduğunu ileri sürmüşlerdir. Böyle bir metnin, içeriğinde belirtilenlerden farklı amaçlar taşıyabileceği ve bunları saklayabileceği gözden kaçırılmamalıdır. Fakat ceza mahkemelerinin yalnızca zan ve varsayımlarla mahkûmiyet kararları vermesi düşünülemez. Anılan kararlarda, bildirinin yazarları ve imzacıları tarafından açıklanan amacın geçerli olmadığını gösterecek somut bir delil ortaya konulamamıştır. Dolayısıyla başvuruya konu bildiride sert sözlere ve ağır ithamlara yer verilmekle birlikte genel olarak kamu gücünü kullananlara hukuk içinde kalmaları ve meseleleri şiddeti dışlayan yöntemlerle çözmeleri çağrısında bulunduğu kanaatine ulaşılmıştır.

İfade özgürlüğü; kişinin düşünce ve kanaatlerinden dolayı kınanmaması, bunları çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, anlatabilmesi, savunabilmesi, başkalarına aktarabilmesi ve yayabilmesi anlamına gelmektedir. Çoğunluğa muhalif olanlar da dâhil olmak üzere düşüncelerin

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

başvuruya konu bildiri gibi veya başka her türlü araçla açıklanması, açıklanan düşünceye paydaş sağlanması, düşünceyi gerçekleştirme ve bu konuda başkalarını ikna etme çabaları ve bu çabaların hoşgörüyü karşılanması çoğulcu demokratik düzenin gereklerindendir (Bekir Coşkun, §§ 33-35; Mehmet Ali Aydın, §§ 42, 43; Abdullah Öcalan, § 74; Tansel Çölaşan, §§ 35-38).

Herhangi bir düşünce açıklamasının algı yaratılmaya çalışıldığından bahisle terör örgütünün propagandası olarak kabul edilmesi hukuksal bir değerlendirme olarak kabul edilemez. Bildiride, terörle mücadele eden güvenlik güçlerinin bazı uygulamalarının kabul edilemez olduğu ifade edilmiş ve kamu kurumlarına suçlamalar yöneltilmiştir. Bununla birlikte Anayasa Mahkemesi pek çok kararında, ifade özgürlüğünün yalnızca lehte olduğu kabul edilen ya da zararsız veya önemsiz görülen bilgi veya fikirler için değil aynı zamanda devletin veya toplumun bir bölümünün aleyhinde olan, onlara çarpıcı gelen, onları rahatsız edenler için de geçerli olduğunu belirten AİHM kararındaki (Handyside/Birleşik Krallık, B. No: 5493/72, 7/12/1976, § 49) görüşlere de atıf yapmıştır. Anayasa Mahkemesi, bu tür düşüncelerin demokratik bir toplum için şart olan çoğulculuk, hoşgörü ve açık fikirliliğin gereklerinden olduğunu teyit etmiştir (Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası ve diğerleri [GK], B. No: 2014/920, 25/5/2017, § 78; Fatih Taş [GK], B. No: 2013/1461, 12/11/2014, § 94; Bejdar Ro Amed, B. No: 2013/7363, 16/4/2015, § 63; Abdullah Öcalan, § 95).

Kamu Yararına İlişkin Sorunların Tartışılması

Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci fıkrası kamu yararına ilişkin sorunları kapsayan alanlarda ifade özgürlüğünün sınırlandırılmasına çok az yer bırakmaktadır (diğerleri arasından bkz. Ayşe Çelik, § 54; Ali Kırık, § 53, 77; Abdullah Öcalan, §§ 99, 108). Somut olayda başvuru henüz olayları olarak isimlendirilen, on ay devam eden, kitlesel göçlere, pek çok kişinin ölümüne ve yaralanmasına neden olan olaylara ilişkin belirli bir bakış açısından bazı değerlendirmeler yapan bir bildiriye imza atmışlardır. Söz konusu bildirinin kamu yararına ilişkin sorunlara dair olduğu konusunda hiçbir tereddüt bulunmamaktadır. O hâlde böyle bir düşünce açıklamasına yapılan bir müdahalenin zorunlu bir toplumsal ihtiyaca karşılık geldiğinin oldukça titiz değerlendirmelerle gösterilmiş olması gerekir.

Şok Edici İfadeler

Bildiri kamu otoritelerini başvurdukları terörle mücadele yöntemi ve uyguladıkları şiddetin ağırlığı konusunda açıkça eleştirmektedir. Bildiriye göre yetkililerin oldukça uzun bir süre şiddet kullanarak sorunları halletmeye çalışması neticesinde çok sayıda ölüm ve kitlesel göç meydana gelmiştir. **İmzacılar daha hafif yöntemlere başvurmayı tercih etmeyen yetkilileri katliam yapmak ve bilinçli sürgün uygulamakla suçlamakta, meydana gelen maddi kayıplar nedeniyle şehirleri yıkım bölgeleri olarak nitelendirmektedir. Mahkemeler, bildiride "yıkım", "katliam", "işkence", "sürgün", "kasıtlı ve planlı kıyım" gibi ifadelerin kullanılmış olmasını da eleştirmiştir. Bildirinin dilinin sert, suçlayıcı ve kamu otoriteleri açısından rahatsız edici olduğu açıktır. Fakat ifade özgürlüğünün sadece toplum tarafından kabul gören veya zararsız ya da ilgisiz kabul edilen bilgi ve fikirler için değil incitici, şoke edici ya da endişelendirici bilgi ve düşünceler için de geçerli olduğu yinelenmelidir** (Emin Aydın (2), B. No: 2013/3178, 25/6/2015, § 35). İfade özgürlüğünün bir dereceye kadar abartıya ve hatta kışkırtmaya izin verecek şekilde geniş yorumlanması gerektiği kabul edilmelidir (Ali Suat Ertosun, B. No: 2013/1047, 15/4/2015, § 66).

Zikredilen kavramları kullanmalarının bildiriyi kaleme alanların açıkça polemik çıkarmaya ve şiddetli tepkiler yaratmaya yönelik üsluplarının bir parçası olduğu anlaşılmaktadır. Eleştirel bir düşünce açıklamasında öfke dilinin kullanılmasının muhtabı sarsma amacı da vardır. Nitekim başvuru uzunca bir süre devam eden şiddet sarmalının sona erdirilmesi için seslerini duyurmaya çalıştıklarını, yetkililerin dikkatini çekmeyi amaçladıklarını, bu nedenle de şoke edici ve rahatsızlık verici ifadeleri tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

Kamu Otoritelerinin Eleştirilmesi

Kamu otoritelerine veya kamu politikalarına yönelik eleştirilerde Mahkememiz bazı ilkeler benimsemiştir. İlk olarak, **sarf edilen bazı görüş ve ifadeler kamu gücünü kullanan organlar nazarında kabul edilemez görölse bile hukukun üstünlüğüne dayanılarak oluşturulan demokratik bir toplumda kurulu düzene, politikalara ve uygulamalara karşı çıkan veya kamu gücünü kullanan organların eylemlerini eleştiren, onları kabul edilemez bulan fikirler serbestçe açıklanmalıdır** (Mehmet Ali Aydın, § 69; Ayşe Çelik, § 53).

İkinci olarak, **terörle etkin mücadele, terörizmin yıkmak istediği demokratik hukuk devletinin temel ilkelerini koruyarak yapılabilir**. Bu kapsamda, **ne kadar ağır olursa olsun, devletin terörle mücadele politikalarını eleştiren görüş ve düşüncelerden dolayı kişilere yaptırım uygulanmamalıdır**.

Üçüncü olarak ise **kamu otoritelerinin -kamu gücünü kullandıkları için- kabul edilebilir eleştiri sınırlarının özel bireylere nazaran çok daha geniş olduğu unutulmamalıdır**. Demokratik bir sistemde, kamu otoritelerinin eylemlerinin ve ihmallerinin yalnızca yasama ve yargı organlarının değil aynı zamanda kamuoyunun da sıkı denetimi altında olduğu her zaman gözönünde bulundurulmalıdır (Ayşe Çelik, § 54; Bekir Coşkun, § 66; Ergün Poyraz (2) [GK], B. No: 2013/8503, 27/10/2015, § 69).

Dördüncü olarak, kamu otoriteleri kendilerine yönelik saldırı ve eleştirilere farklı araçlarla cevap ve tepki verme imkânına sahiptir. Bu imkânların varlığı nedeniyle **kamu gücünü kullanan otoriteler haksız sözel saldırılar karşısında -şiddete teşvik içermedikçe- ceza soruşturma ve kovuşturmasına başvurma hususunda kendilerini sınırlandırmalıdır**.

Beşinci olarak **bildirideki ifadelerin son derece sert olduğu kabul edilse bile bildirinin bir bütün olarak herhangi bir kişiyi veya resmî görevliyi doğrudan hedef almadığı, kamuoyunu yakından ilgilendiren bir konuda büyük bir toplumsal tartışmaya yönelik ifadeler barındırdığı kabul edilmelidir**. Bununla bağlantılı olarak ilk derece mahkemelerinin bildirinin ülkemizi uluslararası alanda küçük düşürme amacı bulunduğu (bkz. § 18) gerekçesine dayanmaları müdahalenin meşru sebebi olarak kabul edilemez. Başvurucuların ifade özgürlüklerine yapılan müdahalenin meşru sebebi kamu güvenliğinin sağlanmasıdır. **Kamusal makamların şerefi veya saygınlığı gibi sebeplerle kişilerin varsayımsal değerlendirmeler üzerinden terör örgütünün propagandasını yapma suçundan cezalandırılması ve bu suretle ifade özgürlüklerinin sınırlandırılması anayasal olarak mümkün değildir**.

Altıncı olarak **bildiri -bir bütün olarak bakıldığında- yetkililere çatışmaların sona erdirilmesi ve yaşam hakkına ilişkin ilke ve kuralların korunması çağrısını içermektedir**. Herhangi bir düşünce açıklamasının Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında koruma altında bulunan yaşam hakkı ile ilgili olması durumunda resmî otoritelerin eylemlerine ilişkin eleştirilere daha fazla hoşgörü gösterilmesi gerekir.

Akademik Özgürlüklerle İlişkisi

Kamu gücünü kullanan organları hedef alan başvuruya konu bildirinin altında en az 2.200 akademisyenin imzası bulunmaktadır. **Bildirinin belli ölçüde akademik özgürlüklerle de bir bağlantısının bulunduğu kabul edilmelidir**. Türkiye'de ve dünyada devlet ve toplum hayatına ilişkin her türlü gelişmenin akademisyenlerin ilgi alanında bulunduğu ve akademisyenlerin kanaatlerini kamuoyuyla paylaşmasının ifade özgürlüğünün bir parçası olduğunda kuşku yoktur.

Üniversitelerin amacı bilimsel araştırma yapmak, bilimsel araştırmalarla toplumsal gelişmeye katkı sağlamak ve nitelikli insan gücü yetiştirmektir. Bu amaçları gerçekleştirmek yalnızca bilim üretmekle ve düşünmeyi ve bilim üretmeyi özendirmekle mümkün değildir. Bunlara ilave olarak düşünce açıklanmasının desteklenmesi de şarttır. Dolayısıyla **akademisyenlerin**

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

açıkladıkları görüşler kendi araştırma, mesleki uzmanlık ve yeterlilik alanlarına ilişkin olmasa, tartışmalı olsa veya rağbet görmese dahi ifade özgürlüğünün sıkı koruması altında kalmaktadır.

... Eleştirel Açıklamalar Propaganda Sayılamaz

Mevcut olayda başvuruçuların ifade özgürlüklerine yönelik müdahale 3713 sayılı Kanun'un 7. maddesinin ikinci fıkrasına dayandırılmıştır. Bu bakımdan müdahalenin hukuki bir dayanağının bulunduğu ve başvuruçulara uygulanan normun erişilebilir olduğu son derece açıktır. **3713 sayılı Kanun'un önceki hâlinde 7. maddedeki propaganda ile ilgili hükmü "Terör örgütünün propagandasını yapan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır" şeklindeyken 11/4/2013 tarihinde Kanun'un 7. maddesinde yapılan değişiklikle terör örgütünün, cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek veya övecek ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik edecek şekilde propagandasını yapan kişinin cezalandırılacağı kurala bağlanmıştır. Başka bir deyişle terör örgütünün propagandası suçu; çok sayıda ve her türde ifadeyi kapsayacak şekilde geniş yorumlanabilecek bir fiil olmaktan çıkarılmaya, terör örgütünün şiddet ve tehdit yöntemlerini meşru gösterme veya övme veya bu yöntemlere başvurmayı teşvik etme şeklinde tanımlanarak hukuki belirlilik kazandırılmaya çalışılmıştır. ...**

Başvuruya konu olaydakine benzer düşünce açıklamalarında dikkate alınacak esas unsurlar şu şekilde sıralanabilir:

(a) Terör örgütünün propagandası suçunda örgütün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini belirli bir yoğunlukta savunarak, başkalarınca aynı davranışın gerçekleştirilmesi amaç edinilmektedir.

(b) Düşünce açıklamalarının kişileri terör örgütlerinin cebir, şiddet ve tehdit yöntemlerini kullanmaya sevk edecek derecede kin ve düşmanlık barındırıp barındırmadığı irdelenmelidir. Bu bağlamda Devletin terör örgütü ile giriştiği meşru mücadelede yaşanan sosyal veya bireysel sorunlara ilişkin açıklamalar -bunlar tamamen öznel değerlendirmeler olsa dahi- tek başına terör suçlarını işlemeye hazır bulunan insanları bilinçlendirmeye veya cesaretlendirmeye olanak sağlayan, bu suçların işlenme riskini artıran düşünce açıklamaları olarak kabul edilemez (Ayşe Çelik, § 56).

(c) Örgütün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerine başvurmayı teşvik etme, terör suçlarının işlenmesine kışkırtmak niyetiyle terör suçlarının işlenmesini savunarak bir veya birden fazla suçun işlenmesi tehlikesine yol açacak bir mesajın kamuoyuna yayılmasıdır. Bu bağlamda içinde kişileri şiddete başvurmaya yönlendiren ifadeler yer almayan ve terör suçlarının işlenmesi tehlikesine yol açmayan açıklamalar terör örgütünün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerine başvurmayı teşvik etme olarak kabul edilemez.

Anayasa Mahkemesi, çok sayıda kararında ifade özgürlüğüne gerekçesiz olarak veya Anayasa Mahkemesince ortaya konulan kriterleri karşılamayan bir gerekçe ile yapılan müdahalelerin Anayasa'nın 26. maddesini ihlal edeceğini ifade etmiştir. İfade özgürlüğüne yapılan bir müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun kabul edilebilmesi için kamu makamları tarafından ortaya konulan gerekçelerin ilgili ve yeterli olması gerekir (diğerleri arasından bkz. Kemal Kılıçdaroğlu, § 58; Bekir Coşkun, § 56; Tansel Çölaşan, § 56).

Derece mahkemelerinin kararları incelendiğinde başvuruçuların eleştirilerini tek taraflı şekilde ifade ettiklerinden, terör örgütünü kayırdıklarından ve güvenlik güçlerine kara çaldıklarından bahisle terör örgütünün propagandasını yapma suçundan cezalandırıldıkları anlaşılmaktadır.

Buna karşılık **derece mahkemelerinin hiçbirinin kararında bildirinin hangi surette terör örgütünün şiddet ve tehdit yöntemlerini meşru gösterdiğine veya övdüğüne ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik ettiğine dair bir değerlendirme yapılmamıştır.** Bu bakımdan mahkûmiyet kararlarında ortaya konulan gerekçelerin ilgili ve yeterli olduğunun kabul edilmesi mümkün

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

olmamıştır.

Nihai Değerlendirmeler

Anayasa Mahkemesi son kırk yıldır ülkenin bir kısmında olağanüstü hâl ilan edilmesini gerektiren, çok ciddi can kayıplarına yol açan, güvenlik kuvvetleri ile PKK terör örgütü arasında ciddi çatışmaların meydana geldiği bölgedeki güvenlik durumunu ciddileştirecek sözler ve eylemler konusundaki endişelerin bilincindedir.

Dahası başvurunun odağında yer alan bildirinin belirli bir perspektiften ve tek yanlı hazırlandığı, abartılı yorumlar içerdiği, güvenlik güçlerine karşı incitici ve saldırgan bazı ifadeler barındırdığı da kabul edilmelidir. Buna ilave olarak Anayasa'nın 26. maddesinde yer alan ifade özgürlüğünün korumasından faydalanması gerektiği yönündeki yorumları Anayasa Mahkemesinin bildiride yer alan düşünceleri paylaştığı veya desteklediği anlamına da gelmez.

İncelenen başvurudabaşvurucuların altına imza attıkları açıklama gerçekten de toplumun büyük çoğunluğu için kabul edilemez bir içeriğe sahiptir. Ülkenin bir bölgesinde terör örgütü mensuplarınca açılan hendeklere ve silahlanmaya müdahale eden, bu anlamda da terörle mücadele eden devleti halka “katliam”, “kıyım” ve “işkence” yapmakla suçlayan bir açıklamaya katılmak elbette mümkün değildir. Bunlar, belki çok küçük bir grup dışında, toplumun kahir ekseriyetini rahatsız eden çok ağır ifadelerdir.

Bununla birlikte, Anayasa Mahkemesinin hiçbir şekilde içeriğine katılmadığı sözler de ifade özgürlüğü kapsamında kalabilir. Bir ifade ya da açıklamanın ifade özgürlüğü kapsamında kalıp kalmadığı değerlendirilirken söz konusu ifadelerin doğru ya da rahatsız edici olup olmadıkları belirleyici olmaz. Bu noktada kullanılan sözlerin doğru ya da kabule şayan olup olmadığının değil, terör örgütünün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek, övecek ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik edecek şekilde olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bir bütün olarak bakıldığında içeriği Anayasa Mahkemesince paylaşılmasa bile bildirinin ilan edildiği bağlam da dikkate alındığında şu sonuçlara ulaşılmıştır:

(a) Başvurucuların altına imza attıkları bildirinin nesnel anlamı gözetildiğinde bir bütün olarak PKK terörünün övülmesi, terörizme destek gösterisi, şiddet kullanımına, silahlı direnişe ya da başkaldırıya doğrudan veya dolaylı teşvik olarak nitelendirilmesi mümkün görünmemektedir. Başka bir deyişle bildiride başkalarınca aynı suçların işlenmesi amacıyla terör örgütünün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerinin savunulduğu değerlendirilmemiştir.

(b) Bir düşünce açıklamasının terörün veya terör örgütünün propagandası olduğu iddia edildiğinde değerlendirilecek en önemli unsur ifadelerin şiddete yol açma potansiyelinin bulunup bulunmadığıdır. Somut olayın koşullarında başvuruya konu bildirinin internette yayımlanmasının devlet ve toplum hayatında olumsuz sonuçlar doğurduğu, devletin terörle mücadele faaliyetleri üzerinde kayda değer bir etkisi olduğu gösterilememiştir.

(c) Bildiriyle hendek olaylarında güvenlik güçleri ile çatışmaya giren örgüt üyelerinin övüldüğü, terör örgütünün yüceltildiği, çatışmalara doğrudan katılan güvenlik gücü mensuplarına karşı özellikle bir nefret aşılandığı veya şiddete başvurmanın cesaretlendirildiği değerlendirilmemiştir (Ayşe Çelik, § 57; ayrıca ilgili olduğu ölçüde bkz. Abdullah Öcalan, §§ 105-108; Mehmet Ali Aydın, §§ 81-84).

(d) Hazırlanmasında veya imzalanmasında güdülen diğer amaçlar ne olursa olsun ve hangi dil ve üslup kullanılırsa kullanılsın nihai olarak bildiride o tarihlerde sürmekte olan çatışmaların sona erdirilmesi talebinin baskın olduğu değerlendirilmiştir.

(e) Dolayısıyla bildirinin örgütün başa çıkılması imkânsız bir güç olduğu ve amacına ulaşabileceği kanaatini toplum üzerinde oluşturmak, örgütün terör eylemlerine karşı olan kişi ve

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

kuruluşları ortadan kaldırmak, sindirmek, halkın örgüte aktif desteğini sağlamak amacıyla ilan edildiği kanaatine ulaşılmamıştır.

Açıklanan bir düşüncenin salt ağır olması, yetkilileri sert biçimde eleştirmesi, keskin bir dil kullanılarak ifade edilmesi ve hatta tek taraflı, çelişkili ve subjektif olması şiddete tahrik ettiği, topluma, devlete ve demokratik siyasal düzene yönelik olarak bir tehlike ortaya çıkarttığı ve buna bağlı olarak kişileri kanunlara aykırı eylemler yapmaya teşvik ettiği anlamına gelmez.

En geniş siyasi özne olan devlete yönelik eleştirinin sınırlarının bireylere yöneltilen eleştirilere göre çok daha geniş olduğunda bir tereddüt olamaz. Yaklaşık on ay boyunca on bir şehirde terör örgütüne karşı yürütülen ve milyonlarca insanın hayatını etkileyen operasyonların kamuoyu tarafından takip edilmesi ve operasyonlar hakkında farklı değerlendirmeler yapılması normal karşılanmalıdır.

Başvurucuların imzaladığı bildirideki düşüncelerin toplumun büyük çoğunluğunun düşüncelerinden açıkça farklı olduğu ortadadır. Ancak tam da bu sebeple bu tür açıklamaların korunması noktasında daha hassas davranılması gerekir. Çünkü bu tür müdahaleler kamuoyunun ülkede meydana gelen son derece önemli olaylar hakkındaki farklı bakış açılarının -onların büyük çoğunluğu için bu bakış açısının kabul edilmesi ne kadar zor olursa olsun- öğrenme hakkına ağır bir sınırlama getirmektedir.

Bildirinin imzalanmasına neden olan operasyonları yürüten kamu gücüne karşı ağır eleştirilerde bulunulabileceğinin öngörülmesi ve demokratik çoğulculuk açısından bunlara daha fazla tahammül edilmesi gerekir. Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında **başvurucuların mahkûmiyetlerinin zorunlu toplumsal bir ihtiyaca karşılık gelmediği sonucuna ulaşılmıştır.**

(b) Orantılılık Orantılılık bireyin hakkı ile kamunun menfaatleri veya müdahalenin amacı başkalarının haklarını korumak ise diğer bireylerin hak ve menfaatleri arasında adil bir dengenin kurulmasına işaret etmektedir (bazı farklılıklarla birlikte bkz. Bekir Coşkun, § 57; Tansel Çölaşan, §§ 46, 49, 50; Hakan Yiğit, §§ 59, 68). ...

Başvurucuların tümü hürriyeti bağlayıcı cezalarla cezalandırılmıştır. Birinci başvuru dışındaki başvurucuların mahkûmiyet kararlarının açıklanması ise ertelenmiş ve başvurucular beş yıl denetimli serbestlik tedbiri altına alınmıştır. Birinci başvurunun cezasının bir kısmı infaz edilmiştir. Başvurucular hayatlarını düşünce açıklamaları ile sürdüren kişilerdir ve araştırmalar yapmak, konferans ve seminerlere katılmak, tartışmalarda söz söylemek, tezler ileri sürmek başvurucuların mesleklerinin bir parçasıdır. Dolayısıyla ifade özgürlüğü bilhassa akademisyenler için özel önem arz etmektedir. Ertelenmiş olsa bile cezalandırılmanın başvurucular üzerinde kesintiye uğraticı bir etkisi olduğunu ve sonunda denetim süresini yeni bir mahkûmiyet almadan geçirse bile kişilerin bu etki altında ileride düşünce açıklamalarından imtina etme riski bulunduğunu kabul etmek gerekir. Netice itibarıyla başvurucuların cezalarının gelecekte infaz edilebilme olasılığının kendilerinde stres ve cezalandırılma endişesi doğurduğu kabul edilmelidir (Orhan Pala, § 54; Bekir Coşkun § 70).

Sonuç olarak somut olayın koşullarında **başvurucular hakkında -bazıları ertelenmiş olsa da- hürriyeti bağlayıcı ceza vermek suretiyle yapılan ve zorunlu toplumsal bir ihtiyaca karşılık gelmediği kabul edilen müdahalenin terör örgütü ve terörizmle mücadele kapsamında hedeflenen kamu düzeninin korunması amacıyla orantılı olduğunun gösterilemediği kanaatine ulaşılmıştır.**

Demokratik bir toplumda otosansür refleksine hizmet eden bir cezaya maruz kalınması, kamu gücünü kullanan organların karar ve eylemlerini sorgulanamaz hâle getirir. Oysa demokratik bir toplumda devletin, kamusal faydası yüksek olan bir tartışmanın yürütülmesini ceza tehdidi yoluyla engellemek yerine bilgi kaynaklarına ve iletişim araçlarına erişim imkânlarının genişliğinden yararlanarak kendisine yönelik eleştirileri etkili bir biçimde yanıtlamak suretiyle bu konudaki

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

kamusal tartışmaya katkıda bulunması beklenir.

Her hâlükârda kamu gücünü kullanan organlar eleştirilere cevap verilmesi hususunda ülkedeki herkesten daha fazla güç ve imkânâ sahiptir. Özellikle **son derece saçma ve ilgisiz bile görünse muhaliflerin haksız saldırı ve eleştirilerine farklı yollardan cevap verme imkânının olduğu durumlarda ceza kovuşturmasına başvurulmamalıdır.**

Başvurucuların ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Anayasa'nın 26. maddesinin ihlal edildiği yönünde tespit ve değerlendirmelere yer verildiği görülmüştür.

-Benzer uyuşmazlıkta; bir grup akademisyen tarafından yayınlanan ve Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Güneydoğu'da teröre karşı sürdürdüğü mücadeleyi "katliam", "kasıtlı ve planlı kıyım" ve "bilinçli sürgün" olarak tanımlayan bildiriye imza attığı gerekçesiyle hakkında yapılan soruşturma neticesinde üniversite Disiplin Kurulu kararıyla sözleşmesinin fesih edilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davanın reddine ilişkin kararın kaldırılması istemiyle yapılan istinaf başvurusunun reddine dair karara karşı yapılan temyiz başvurusunda Danıştay 8. Dairesi'nin 13/04/2022 tarih ve E:2018/736, K:2022/2655 sayılı kararı ile, davanın reddi yönündeki karara yönelik istinaf isteminin reddine ilişkin temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmadığına karar verilmiştir.

-Danıştay 8. Dairesi'nin 13/04/2022 tarih ve E:2018/4736, K:2022/2655 sayılı kararında; özetle, "Dava konusu olayda; davacı hakkında 11/01/2016 tarihinde internet üzerinde yayınlanan "Bu suça ortak olmayacağız" başlıklı bildiriye imza attığından bahisle 18/01/2016 tarihinde idari soruşturma başlatıldığı, açılan idari soruşturma sonucunda; Devletin teröre karşı sürdürdüğü mücadeleyi katliam, kasıtlı ve planlı kıyım olarak nitelendiren bildiriye imza atmasıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/E-b bendinde yer alan "ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini dağıtmak" şeklinde tanımlanan ve "devlet memurluğundan çıkarma cezası" karşılamanın disiplin suçunun bütün unsurlarıyla oluştuğuna kanaat getirilerek sözleşmesinin feshedilmesi gerektiğine Üniversite Disiplin Kurulunca karar verilmesi üzerine 25/04/2016 tarih ve 2016/06 sayılı Üniversite Mütevelli Heyet Kararı ile sözleşmesinin feshedildiği görülmektedir.

Anayasa Mahkemesi'nin 26/07/2019 tarih, 2018/17635 Başvuru Nolu "Zübeyde Fusun ÜSTEL ve Diğerleri" konulu kararında; başvuru sahiplerinin imzalamış oldukları ve basında "bu suça ortak olmayacağız" başlığıyla yayınlanan bildirinin, nesnel anlamı gözetildiğinde bir bütün olarak PKK terörünün övülmesi, terörizme destek gösterisi, şiddet kullanımına, silahlı direnişe ya da başkaldırıya doğrudan veya dolaylı teşvik olarak nitelendirilmesinin mümkün görünmediği, somut olayın koşullarında başvuruya konu bildirinin internette yayımlanmasının devlet ve toplum hayatında olumsuz sonuçlar doğurduğu, devletin terörle mücadele faaliyetleri üzerinde kayda değer bir etkisi olduğunu göstermediği, hazırlanmasında veya imzalanmasında güdülen diğer amaçlar ne olursa olsun ve hangi dil ve üslup kullanılırsa kullanılsın nihai olarak bildiride o tarihlerde sürmekte olan çatışmaların sona erdirilmesi talebinin baskın olduğu, bildirinin imzalanmasına neden olan operasyonları yürüten kamu gücüne karşı ağır eleştirilerde bulunulabileceğinin öngörülmesi ve demokratik çoğulculuk açısından bunlara daha fazla tahammül edilmesi gerektiği belirtilerek başvuru sahiplerinin ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olmadığından Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade "özgürlüğünün" ihlal edildiğine karar verilerek başvuru sahiplerinin başvurusu kabul edilmiştir. Anayasa Mahkemesi, ilgili kararda özetle dava konusu işleme gerekçe olarak gösterilen bildirinin hazırlanmasının ve yayınlanmasının Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan "ifade özgürlüğü" kapsamında bulunduğuna oyçokluğuyla karar vermiştir.

Yukarıda belirtilen Anayasa Mahkemesi kararı sonrasında davacı hakkında İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi'nin E:2018/82 sayılı ceza davasında; Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuru

21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

sonucu verdiği ihlal kararları, soyut ve somut norm denetiminden farklı olarak her ne kadar sadece başvuruda bulunan kişi ve başvuruya konu idari işlem ya da karar açısından geçerli ve bağlayıcı ise de Anayasa Mahkemesi'nin 26/07/2019 tarih, 2018/17635 Başvuru sayılı "Zübeyde Füsün ÜSTEL ve Diğerleri" konulu kararında, başvuruya konu bildiri ve dava konusu bildirinin aynı olması ve cezalandırılması istenen suç maddesinin de aynı olması sebebiyle dava konusu bildirinin "ifade hürriyeti" kapsamında bulunduğu ilişkin Anayasa Mahkemesi'nin ilgili kararı ve Anayasa'nın 153/6 maddesine göre Anayasa Mahkemesi kararlarının, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağladığı yönündeki amir hükmü uyarınca, davacı hakkında terör örgütü propagandası suçunun yasal unsurlarının oluşmadığı kanaatine varılarak CMK 223/2-a maddesi uyarınca beraat kararı verilmiştir.

Hukuk devleti ilkesi gereğince; idarenin bütün eylem ve işlemleri yargısal denetime açıktır ve bu noktada, idari işlemlerin hukuka uygunluğunun sağlanmasındaki en etkin araçlardan birinin de "iptal davaları" olduğu kuşkusuzdur. 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesinin 1/a bendine göre; iptal davaları, idare tarafından tesis edilen işlemler nedeniyle menfaatleri ihlal edilen kişiler tarafından anılan işlemin yetki, şekil, sebep, konu ve maksat unsurları yönünden hukuka aykırı oldukları iddialarıyla açılan davalardır.

İdari işlemlerde sebep unsuru, idari işlemde önce gelen ve onundışında yer alan, idareyi bir işlem yapmaya sevkeden hukuki ve fiili etkenlerdir. İptal davalarında, sebep unsuru yönünden hukuki denetim yapılırken idareyi o işlemi yapmaya sevk eden gerekçelerin hukuka uygunluğunun incelenmesi yapılmaktadır. Sebep unsurundaki bir sakatlığın işlemi de sakat hale getireceği tartışmasıdır.

Uyuşmazlıkta; davalı üniversite ile imzalanan sözleşmeye istinaden öğretim üyesi olarak göreve başlayan davacının; sözleşmesinin, basında "akademisyenler bildirisi" olarak yer alan bildiriye imza attığından bahisle başlatılan idari soruşturma sonucunda, Üniversite Disiplin Kurulu kararı doğrultusunda Mütevelli Heyet Kararı ile feshedildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; dava konusu işleme gerekçe olarak gösterilen bildirinin, ifade hürriyeti kapsamında bulunduğu dair Anayasa Mahkemesi kararı ile Anayasa Mahkemesi kararı sonrası "Terör Örgütü Propagandası Yapmak" suçunun unsurları oluşmadığı gerekçesiyle verilen kesinleşmiş beraat kararı birlikte değerlendirildiğinde; oluşan yeni hukuki durum karşısında, dava konusu işlemin gerekçesinin hukuken ortadan kalktığı ve işlemin sebep unsuru yönünden hukuka aykırı hale geldiği anlaşılmaktadır." yönünde tespit ve değerlendirmelere yer verildiği görülmüştür.

Ayrıca, UYAP kayıtlarına göre Çoruh Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünde 2547 sayılı Kanunun 33/a maddesi kapsamında araştırma görevlisi olarak görev yapan bir akademisyen tarafından, aynı bildiriye imza atması nedeniyle 06/11/2017 tarihinde sona eren görev süresinin uzatılmamasına ilişkin Artvin Çoruh Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığı'nın 06/11/2017 tarih ve E.19295 sayılı işlemi ile bildirilen Artvin Çoruh Üniversitesi Rektörlüğü'nün 02/11/2017 tarih ve E.19171 sayılı işleminin iptali istemiyle açılan davada, davanın reddine ilişkin Rize İdare Mahkemesinin 27.09.2019 tarih ve E:2019/230, K:2019/673 sayılı kararı, Samsun Bölge İdare Mahkemesi 1. İdari Dava Dairesinin 27.02.2020 tarih ve E:2020/20, K.2020/80 sayılı kararıyla kaldırılarak işlemin iptaline karar verildiği, davanın Danıştay Sekizinci Dairesinin E:2020/6044 sayılı esasında derdest olduğu görülmüştür.

Bununla birlikte, aynı bildiriye imza atan bir akademisyene verilen kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilmesine ilişkin işleme karşı açılan davada, **Rize İdare Mahkemesi'nin 14/07/2017 tarih ve E:2016/716 , 2017/611 sayılı davanın reddine ilişkin kararının**, Samsun Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin 29/12/2017 tarih ve E:2017/1353 , K:2017/1440 sayılı kararıyla kaldırılarak dava konusu işlemin iptaline kesin olarak

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

karar verildiği görülmüştür.

UYAP kayıtlarına göre; yine aynı bildiriye imza atan bir akademisyene 16/05/2018 tarih ve 2018/857 sayılı Kararı ile verilen 3 yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile cezalandırılmasına ilişkin işleme karşı açılan davada; **Ankara 6. İdare Mahkemesinin 30.09.2022 tarih ve E:2022/1790, K:2022/1863 sayılı kararıyla;** Anayasa Mahkemesi Birinci Bölümü'nün 29.06.2022 tarih ve 2017/30653 başvuru numaralı kararı ile Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün ihlal edildiği gerekçesiyle işlemin iptaline karar verildiği, kararın istinaf edilmeyerek kesinleştiği görülmüştür.

Nitekim aynı bildiriye imza atan akademisyenlere, söz konusu bildiriye imza atmaları sebebiyle tesis edilen benzer idari işlemlere karşı açılan davalarda UYAP kayıtlarına göre;

- i. Danıştay 8.Dairesinin 08.11.2022 tarih ve E:2018/1012, K:2022/6318,
- ii. Danıştay 8.Dairesinin 28.06.2022 tarih ve E:2018/1950, K:2022/4483,
- iii. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 7.İdare Dava Dairesinin 23.11.2022 tarih ve E:2022/1585, K:2022/1884,
- iv. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 7.İdare Dava Dairesinin 02.11.2022 tarih ve E:2022/1991, K:2022/1699,
- v. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4.İdari Dava Dairesinin 02.11.2022 tarih ve E:2022/2835, K:2022/2514,
- vi. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4.İdari Dava Dairesinin 06.10.2022 tarih ve E:2022/2670, K:2022/2091,
- vii. İzmir Bölge İdare Mahkemesi 5.İdari Dava Dairesinin 27.09.2022 tarih ve E:2022/1333, K:2022/1076,
- viii. Bursa Bölge İdare Mahkemesi 1.İdari Dava Dairesinin 17.11.2022 tarih ve E:2022/2955, K:2022/3457,
- ix. Adana Bölge İdare Mahkemesi 1.İdari Dava Dairesinin 15.06.2022 tarih ve E:2022/1503, K:2022/2027

sayılı kararları da bu yöndedir.

-Mahkememizce; hiçbir işleme gerek kalmaksızın kamu görevinden çıkarılan davacı tarafından kamu görevine iade edilmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin **dava konusu işlemin sebep unsurunun, davacının anılan örgüt ile irtibat ve iltisakı olduğu** anlaşıldığından, dava konusu işlemin hukuka uygun olup olmadığı hususunun tespit ve değerlendirmesinde, dava konusu işlemdeki anılan tespit ve değerlendirmelerin dışında, davacının anılan örgüt ile irtibat ve iltisakının bulunup bulunmadığına yönelik araştırma ve değerlendirmeler de yapılmıştır.

-Davacının, anılan örgüt ile irtibat ve iltisakı bulunup bulunmadığının tespiti amacıyla Mahkememizin 27.12.2022 tarihli ara kararı gereği gönderilen cevabi yazı eki bilgi ve belgelerin birlikte incelenmesinden;

-İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü'nün 10.01.2023 tarih ve E-47909374...252017 sayılı yazısında, davacının PKK/KCK terör örgütü ile irtibatlı olduğu yönünde herhangi bir istihbari bilgi, tanık ifadesi, ihbar, şikayet ve tahkikatı yürütülen adli soruşturma kaydına rastlanmadığını bildirildiği görülmüştür.

-Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün 10.01.2023 tarih ve E-58604142...252017 sayılı yazısında, davacının PKK/KCK terör örgütü ile irtibatlı olduğu yönünde somut herhangi bir tespitin bulunmadığının bildirildiği görülmüştür.

-Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 19.01.2023 tarih ve E:45599763...639380 sayılı yazısında, davacının PKK/KCK terör örgütü kapsamında herhangi bir suç ve suç unsuruna rastlanılmadığının

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177
KARAR NO : 2023/168

belirtildiği, davacının irtibat ve iltisakına yönelik herhangi bir bilgi ve belge de sunulmadığı görülmüştür.

Anayasa Mahkemesi ile Danıştay'ın yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeleri ışığı altında Mahkememizce de yapılan değerlendirmelerde;

Uyuşmazlığa konu bildiriye imzalayan davacının PKK/KCK silahlı terör örgütünün talimatı ile hareket edip etmediğine ilişkin değerlendirme yapılması gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 153. maddesinde; Anayasa Mahkemesi kararlarının kesin olduğu, iptal kararlarının gerekçesi yazılmadan açıklanamayacağı, Anayasa Mahkemesi kararlarının Resmî Gazetede hemen yayımlanacağı ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Yukarıda yer verilen Anayasa hükmü karşısında, Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı konusunda kuşku ve duraksamaya yer bulunmamaktadır. Ancak burada dikkatle üzerinde durulması gereken konulardan biri, mahkeme kararlarının gerekçe ve hükümle bir bütün olduğu, hükmün gerekçeli olmak zorunda olduğudur. Nitekim esas kararın gerekçesi, yargılama faaliyetinin özü bakımından mahkeme kararlarında bulunması zorunlu olan esaslı bir unsurdur. Bir başka açıdan bakılacak olursa, kararın gerekçesi, mahkemeyi hükme götüren ve hükmün kurulmasını sağlayan yoldur. Bu nedenle **Anayasa Mahkemesinin kararları gerekçe ile bir bütünlük teşkil ettiğinden**, kararın hüküm fıkrası kadar gerekçesi de bağlayıcıdır. Yukarıda anılan Anayasa hükmünde getirilen, "gerekçesi yazılmadan açıklanamayacağı" kuralı da, kararın gerekçesine atfedilen önemi göstermekte ve kararın gerekçesinin de bağlayıcı olduğuna işaret etmektedir.

Yukarıda aktarılan **Anayasa Mahkemesi karar gerekçesinde**; "...bahsi geçen üst düzey PKK'lı terörist 22.12.2015 tarihinde bir televizyon kanalında bazı açıklamalarda bulunmuştur. Söz konusu açıklamalar daha sonra PKK terör örgütüne müzahir yayın yapan bir haber ajansında da yayınlanmıştır. Açıklamada hem Kürtlere hem de diğer etnik kökenden olanlara ayaklanma, tüm ülke sathında devlete ait binalara ve diğer yerlere saldırı çağrısında bulunmaktadır. Başta iktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) olmak üzere PKK ile çatışan tüm güçlerin meşru hedef olduğu, her şeyi yakıp yıkmak, direnişi yükseltmek gerektiği, bunun Kürtlerin meşru savunma hakkı olduğu ifade edilmiştir. Tümüyle ayaklanma ve silahlı şiddet çağrısı niteliğindeki açıklamada "Aydın ve demokratik çevreler öz yönetimlere sahip çıksın" biçiminde bir ifadenin yer aldığı ise tespit edilememiştir. Mahkemelerin hükme esas aldıkları çağrı ile başvuruçuların Anayasa Mahkemesine sundukları çağrının aynı olup olmadığı tartışmalıdır. Üst düzey PKK'lı, Kürtlere ve "tüm demokratik çevrelere" Türkiye sathında ayaklanma ve AK Parti'ye ait binalara ve yerlere saldırı çağrısı yapmışken, başvuruçuların imzaladığı bildiride, hangi kelimeler ve üslup tercih edilmiş olursa olsun, çatışmaların sona ermesi ve temel hak ve hürriyetlere saygı gösterilmesi, çözüm sürecine geri dönülmesi, şiddetin durdurulması, diyalog ve çatışmasızlık ortamının oluşturulması çağrısı yapılmıştır. ..." yönünde tespitiye yer verildiği görülmüştür.

Bu kapsamda, dosya içerisindeki belgeler ile Anayasa Mahkemesi kararından, **uyuşmazlığa konu bildiriye imzalayan davacının pkk/kck silahlı terör örgütünün talimatı ile örgütsel ve gizli bir dayanışma ile hareket ettiğine ilişkin varsayımı aşan hukuken kabul edilebilir bir tespitin de bulunmadığı anlaşılmaktadır.**

Sarf edilen bazı görüş ve ifadeler kamu gücünü kullanan organlar nazarında kabul edilemez görülse bile hukukun üstünlüğüne dayanılarak oluşturulan demokratik bir toplumda kurulu düzene, politikalara ve uygulamalara karşı çıkan veya kamu gücünü kullanan organların eylemlerini eleştiren, onları kabul edilemez bulan fikirlerin serbestçe açıklanmasının gerektiği, bildirideki ifadelerin son derece sert olduğu kabul edilse bile bildirinin bir bütün olarak herhangi bir kişiyi veya resmî görevliyi doğrudan hedef almadığı, kamuoyunu yakından ilgilendiren bir konuda büyük bir toplumsal tartışmaya yönelik ifadeler barındırdığı, bildirinin -bir bütün olarak

21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

bakıldığında- yetkililere çatışmaların sona erdirilmesi ve yaşam hakkına ilişkin ilke ve kuralların korunması çağrısını içerdiği, bildirinin belli ölçüde akademik özgürlüklerle de bir bağlantısının bulunduğu, Türkiye'de ve dünyada devlet ve toplum hayatına ilişkin her türlü gelişmenin akademisyenlerin ilgi alanında bulunduğu ve akademisyenlerin kanaatlerini kamuoyuyla paylaşmasının ifade özgürlüğünün bir parçası olduğunda kuşku olmadığı, akademisyenlerin açıkladıkları görüşler kendi araştırma, mesleki uzmanlık ve yeterlilik alanlarına ilişkin olmasa, tartışmalı olsa veya rağbet görmese dahi ifade özgürlüğünün sıkı koruması altında kaldığı; başvurunun odağında yer alan bildirinin belirli bir perspektiften ve tek yanlı hazırlandığı, abartılı yorumlar içerdiği, güvenlik güçlerine karşı incitici ve saldırgan bazı ifadeler barındırdığı, imza atılan açıklamanın toplumun büyük çoğunluğu için kabul edilemez bir içeriğe sahip olduğu, ülkenin bir bölgesinde terör örgütü mensuplarınca açılan hendeklere ve silahlanmaya müdahale eden, bu anlamda da terörle mücadele eden devleti halka “katliam”, “kıyım” ve “işkence” yapmakla suçlayan bir açıklamaya katılmanın mümkün olmadığı, açıklamaların küçük bir grup dışında toplumun ekseriyetini rahatsız eden çok ağır ifadeler içerdiği kabul edilmekle birlikte, hiçbir şekilde içeriğine katılmanın mümkün olmadığı sözlerin de ifade özgürlüğü kapsamında kalabileceği, kullanılan sözlerin doğru ya da kabule şayan olup olmadığı değil, terör örgütünün cebir, şiddet veya tehdit içeren yöntemlerini meşru gösterecek, övecek ya da bu yöntemlere başvurmayı teşvik edecek şekilde olup olmadığı değerlendirilmesinin gerektiği, bir bütün olarak bakıldığında içeriği paylaşılsa bile bildirinin ilan edildiği bağlam da dikkate alındığında imza atılan bildirinin nesnel anlamı gözetildiğinde bir bütün olarak PKK terörünün övülmesi, terörizme destek gösterisi, şiddet kullanımına, silahlı direnişe ya da başkaldırıya doğrudan veya dolaylı teşvik olarak nitelendirilmesinin mümkün görünmediği, bildiriyle hendek olaylarında güvenlik güçleri ile çatışmaya giren örgüt üyelerinin övüldüğü, terör örgütünün yüceltildiği, çatışmalara doğrudan katılan güvenlik gücü mensuplarına karşı özellikle bir nefret aşılandığı veya şiddete başvurunun cesaretlendirildiğinin de değerlendirilmeyeceği, hazırlanmasında veya imzalanmasında güdülen diğer amaçlar ne olursa olsun ve hangi dil ve üslup kullanılırsa kullanılsın nihai olarak bildiride o tarihlerde sürmekte olan çatışmaların sona erdirilmesi talebinin baskın olduğu, dolayısıyla bildirinin örgütün başa çıkılması imkânsız bir güç olduğu ve amacına ulaşabileceği kanaatini toplum üzerinde oluşturmak, örgütün terör eylemlerine karşı olan kişi ve kuruluşları ortadan kaldırmak, sindirmek, halkın örgüte aktif desteğini sağlamak amacıyla ilan edildiği kanaatine ulaşılmayacağı, açıklanan bir düşüncenin salt ağır olması, yetkilileri sert biçimde eleştirmesi, keskin bir dil kullanılarak ifade edilmesi ve hatta tek taraflı, çelişkili ve subjektif olması şiddete tahrik ettiği, topluma, devlete ve demokratik siyasal düzene yönelik olarak bir tehlike ortaya çıkarttığı ve buna bağlı olarak kişileri kanunlara aykırı eylemler yapmaya teşvik ettiği anlamına gelmeyeceği, imzalanan bildirideki düşüncelerin toplumun büyük çoğunluğunun düşüncelerinden açıkça farklı olduğu, bu bağlamda, **yukarıda yer verilen Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararı da gözetildiğinde söz konusu bildiriye imza atmanın, davacının anılan örgüt ile irtibat ve iltisaklı bulunduğunu göstermeyeceği değerlendirilmiştir.**

Uyuşmazlıkta; davacı, PKK/KCK silahlı terör örgütüyle irtibat ve iltisaklı olduğu belirtilerek kamu görevinden çıkarılmış ise de, davacı hakkında PKK/KCK davacının PKK/KCK terör örgütü ile iltisak veya irtibatlı olduğuna kanaat getirilmesini sağlayacak herhangi bir bilgi ve belgenin olmadığı görülmüştür..

Bu durumda, davacının, Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesine ekli liste ile kamu görevinden çıkarılmasından sonra kamu görevine iadesi istemiyle Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonuna yaptığı başvurunun reddine dair dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan, dava konusu işlem hukuka uygun bulunmadığından, 7075 sayılı Olağanüstü Hal

T.C.
ANKARA
21. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/177

KARAR NO : 2023/168

İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un 10. maddesinin birinci fıkrasında, bu madde kapsamında göreve başlayanlara, kamu görevinden çıkarılma tarihlerini takip eden aybaşından göreve başladıkları tarihe kadar geçen süreye tekabül eden mali ve sosyal haklarının ödeneceği kurala bağlandığı da dikkate alınarak, davacının anılan işlemten dolayı yoksun kaldığı özlük ve parasal haklarının hakediş tarihinden itibaren dönemsel olarak işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi talebinin de kabulü gerekmektedir.

KARAR SONUCU;

Açıklanan nedenlerle,

1. Dava konusu işlemin **İPTALİNE**,
2. Tazminat isteminin **KABULÜNE**, işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal hakların her bir ödemenin hak edildiği tarihten itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte davalı idarece davacıya ödenmesine, özlük haklarının tanınmasına,
3. Aşağıda dökümü yapılan **285,60 TL** yargılama giderleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen **5.500,00TL** avukatlık ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine,
4. Artan avansların talep edilmemesi halinde hükmün kesinleşmesinden sonra ilgisine re'sen iadesine,
5. Kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 (otuz)** gün içerisinde **Ankara Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu** açık olmak üzere 14/02/2023 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
HALİL İBRAHİM ÖZGÜN
101850

 e-imzalıdır

Üye
METİN SALTA
195191

 e-imzalıdır

Üye
CİHAN ÇELİK
178531

 e-imzalıdır

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	: 59,30
Karar Harcı	: 59,30
Vekalet Harcı	: 8,50
Posta Gideri	: 158,50

TOPLAM : 285,60 TL